CRIMA DE STAT

CUM A FOST ASASINAT CĂPITANUL •

Desigur spaţiul restrâns nu îngăduie tratarea detaliată a acestei probleme. De aceea în cele ce urmează ne vom mărgini şi reproduce unele extrase din colecţia de documente secrete germane care să lămurească perioada premergătoare crimei (călătoria lui Carol al II-lea la Londra, Paris şi Berchtesgaden).

Fără îndoială, crima împotriva Căpitanului a fost clocită de mult de forţele întunericului. Încă din timpul studenţiei el a presimţit-o şi a prezis-o în repetate rânduri. S'a hotărît făptuirea ei imediat ce curentul legionar a început să devină irezistibil. Complotul Stelescu, încercarea de otrăvire denunţată de Cristian Leu, sau de asasinat denunţată de Generalul Sichitiu şi Emilian, etc., arată precis intenţiile criminale ale duşmanilor Mişcării.

Când toate acestea au eşuat, Carol, instigat de Lupeasca şi clica de afacerişti străini interni şi externi, s'a hotărît să păşească direct la crimă prin organele de stat. Lovitura de stat din Februarie 1938 avea ca scop principal exterminarea Căpitanului şi a Mişcării sale. Călăul a fost ales în persoana lui Armand Călinescu.

Abia când aceste intenţii de represiune sângeroasă au apărut clare, *"aliaţii fireşti"* au agreat vizita lui Carol în capitalele lor. Această vizită trebuia să constituie în acelaşi timp un ***alibi*** pentru regele asasin, întrucât se proiectase ca faptul să se întâmple în absenţa lui din Ţară. Singurul element necunoscut era reacţiunea naţional-socialistă. Şi vizita *"discretă"* a lui Carol la Hitler pare să fi avut - mai mult decât orice problemă - un caracter de sondare.

În legătură cu conversaţia Carol-Hitler referitor la Căpitan şi Mişcarea Legionară aflată în plină prigoană, au circulat două versiuni. Una redată de oameni informaţi ca Pamfil Şeicaru care avea legături strânse la Palat: *"În timpul conversaţiei* - scrie Şeicaru - *Regele Carol reproşează lui Hitler simpatia Guvernului German pentru Garda de Fier. Contestând, Hitler a făcut elogiul Mişcării şi şi-a exprimat stima sa faţă de valoarea politică a lui Corneliu Codreanu, aratându-şi surprinderea că Regele nu înţelege să se sprijine pe tineret, care reprezintă viitorul Ţării. Regele replică că nu admite ingerinţe în politica internă românească şi amândoi s'au retras pe poziţiile lor"*. (Pax americana o pax sovietica).

Cealaltă versiune s'a relatat cu ocazia judecării procesului intentat de comunişti Mareşalului Antonescu: *"A venit vorba acolo* - scrie ziarul *Semnalul* din 7 Mai 1946 - despre *"echilibrul poitic"*. Hitler aducea vorba pe ocolite de Codreanu şi Cuza şi în toiul discuţiei, Hitler spune că el nu cere nici o excepţie în jocul politic intern al României: *"nu cer nimic pentru aceste grupări decât libertate de acţiune"*. Asigură că nu dă nici un sprijin. *"Nu voi interveni niciodată pentru ele"*. *"Niciodată?"* întreabă Carol. *"Vă dau cuvântul meu de onoare că niciodată!"*

Din documentele germane secrete amintite rezultă însă o altă versiune. În documentul 254 nr.33/25556-561 *"Aufzeichnung des Reichsaussenministera. Unterredung des Führers mit dem Rumanischen Konig in Beisen des Reichsaussenministers, Berchtesgaden, 24 Nov. 1938" (Nota Ministrului de Externe al Reichului. Convorbirea Führerului cu regele României în prezenţa Ministrului de Externe al Reichului)* , se pot citi următoarele:

"Din partea regelui României s'a menţionat, la sfârşitul conversaţiei, că anumite forţe în România încearcă să tulbure relaţiile germano-române. Pentru aceasta ar fi răspunzător în primul rând şeful regional Conradi, care colaborează cu toate elementele pe care regele nu le doreşte. El a rugat apoi pe Fuhrer să-l destituie grabnic.

Aceasta ar fi de dorit în interesul stabilirii relaţiilor germano-române.

Fuhrerul a dat ordin după aceea, ca să chem pe Conradi la Berlin.

Conversaţia a durat aproape o oră şi jumătate şi a decurs în mod amical".

La documentul 257 Nr. 2104/455847-852 din 1 Dec. 1938 este dată ca anexă convorbirea Carol-Goering. Din acest document rezumat de Wohlthat extragem, referitor la Mişcarea Legionară, următoarele:

"Regele se plânse de activitatea D-lui Conradi în Bucureşti, care a căutat totdeauna legături cu adversarii săi. Aceste elemente nu sunt cetăţeni buni şi el trebue să se întoarcă împotriva lor.

La întrebarea feldmareşalului despre şeful Gărzii de Fier, Codreanu, regele explică: Codreanu nu se mai află într'o mină, ci trăieşte sub pază într'un oraşel. El a încercat pe vremuri să-l atragă pe Codreanu în politică. A fost însă cu neputinţă, deoarece nu-i un cap cu judecată, ci şi-a clădit Mişcarea pe o influenţă primitivă şi în parte mistică asupra masselor. El, regele, nu poate înţelege de unde această mişcare şi celelalte cercuri extremiste ar fi căpătat ajutoare. Pentru el e de asemenea greu să facă deosebirea, ce este în Germania partid sau guvern.

Feldmareşalul a replicat că nu este uşor pentru personalităţile competente ale politicii germane, să fie orientate asupra tuturor evenimentelor. El ar fi rugat pe rege să-i adreseze lui direct plângerile".

Spre deosebire de conversaţia avută cu Hitler, aci Carol face mai multe specificări. Din ambele aceste conversaţii cu conducătorii naţional-socialişti, n'ar rezulta însă - cel puţin în litera lor - confirmarea celor două versiuni amintite mai sus.

S'ar putea ca discuţia cu Hitler, rezumată de von Ribbentrop să fi fost redată prea sumar, dat fiind înfumurarea acestui arogant conducător naţional-socialist de a considera prea neînsemnate preocupările pentru o *"Mişcare naţionalistă"*. Oricum, în urma lor, Carol a plecat cu convingerea că *"Marele Reich Naţional-Socialist"* nu înţelege să se amestece în treburile interne româneşti.

DIN DOCUMENTELE SECRETE GERMANE

Aceasta era linia lor politică inspirată de altfel de concepţia doctrinară formulată cu cinism de Rosenberg în sensul de a considera o piedică pentru expansiunea naţional-socialistă *"orice mişcare naţionalistă"*.

Din documente rezultă clar că această orientare a fost punctul cardinal al Ministerului de Externe nazist. În completare reproducem Doc.208 Nr. 3410/EO14077 care este o telegramă din 9 Iunie 1938 a Secretarului de Stat Weizsacker către Ministrul Germaniei la Bucureşti, în care se precizează: *"Rămâne la aprecierea Dvs. ca la vreo ocazie ce vi se oferă să arătaţi serviciilor româneşti competente că noi nu am întreţinut cu Codreanu nici un fel de relaţii, cum de altfel nu rezultă nici din materialul prezentat la proces. Afirmaţii contrare le vom considera ca luate de vânt"*.

Mai mult cu convingerea că naţional-socialiştii nu se vor amesteca în treburile interne româneşti, a plecat Carol spre Ţară pentru a-şi pune în aplicare planul criminal. Iar pentru risipirea îndoielilor pe care le-a mai avut, a venit - cum vom vedea - alibiul cu *"terorismul legionar"*.

După consumarea crimei, Hitler a avut, aşa cum înregistrează diferiţi oameni politici cu care a venit în contact, ieşiri violente împotriva lui Carol. În faţa lui Ciano *"a repetat de două ori* - cum notează acesta în jurnalul său la 19 Sept.1939 - *"că regele va plăti scump asasinarea lui Codreanu"*. Aceste ieşiri însă porneau mai mult din rănirea orgoliului personal, întrucât crima s'a produs imediat după întâlnirea avută cu el. Acest fapt, dacă nu era considerat ca o sfidare, întărea versiunea că el ar fi dat mână liberă lui Carrol, cu asigurarea făcută că nu va interveni niciodată în afacerile interne româneşti. Linia oficială politică însă rămâne neschimbată. Va prima calculul material egoist, cum scrie Fabricius secretarului de stat Woerman, la 3 Februarie 1939 (Vezi Doc. 281, Nr. 1945/435605-606):

"Întrucât în Orient relaţiile economice şi buna lor dezvoltare depind întotdeauna de o atmosferă în general favorabilă, sperau ei (Francezii, Englezii şi Polonezii), că supărarea noastră din cauza cazului Codreanu se va eterniza".

Speranţa lor însă s'a dovedit deşartă. În ***"Aufzeichnung des Gesandten Clodius"*** din 13 Dec. 1938, după ce descrie oroarea şi desgustul ce l-a stârnit crima lui Carol, analizează intensificarea relaţiilor economice între România şi Germania, încheind cu următoarea constatare:

"Interesant este că acea încordare politică care se anunţa după omorîrea lui Codreanu, între Germania şi România, mai degrabă a folosit tratativelor decât a stricat, fiindcă guvernul român a avut, de bună seamă, marea grijă ca nu cumva să aibă diferende cu Germania şi pe tărâm economic"... (Doc.264 Nr.2104/455839-843).

Intr'adevăr, întreaga acţiune diplomatică a lui Carol al II-lea pentru îmbunarea Germaniei naziste se va duce pe două laturi:

1. Alibiul cu faptul că *"Garda de Fier în lipsa regelui din ţară a reînceput lupta prin acte de teroare; din cauza aceasta statul a reacţionat"* şi:

2. Concesii oneroase pentru Români şi cât mai avantajoase pentru Germani.

Pentru a vedea mai bine tertipurile acestei tactici politicianiste, redăm mai jos in extenso câteva documente diplomatice germane. În *"Politischer Bericht"* Doc. 275 Nr.1945/4355740576, trimis la 15 Ianuarie 1939 Ministerului de Externe de către însărcinatul de afaceri la Bucureşti, Stelzer, se scriu următoarele:

"Ministrul de Externe m'a rugat astăzi să vin la el pentru a-mi face următoarea declaraţie: Din cercuri s'ar fi făcut la timpul lor afirmaţii care ar fi vrut să pună călătoria regelui în Germania în legătură cu măsurile luate la 30 Noembrie. Întrucât el, Gafencu este de părere că aceste afirmaţii apasă şi astăzi încă asupra raporturilor germano-române, a vorbit cu regele în acest sens. Regele i-a răspuns la aceasta că el nu avea cunoştinţă de gravitatea situaţiei din România în timpul vizitei în Germania. De aceea în conversaţiile cu Fuhrerul şi cu Mareşalul Goering el nu a avut posibilitatea să discute măsurile care se arătau necesare să fie luate contra conducătorilor Gărzii de Fier. De aceea după întoarcerea sa în România şi-a dat perfect seama de gravitatea situaţiei. Guvernul ar fi crezut că se găseşte în alternativa, sau să ia măsurile cele mai riguroase, sau să fie însuşi măturat. El, regele, şi-a dat seama numai după întoarcerea sa de situaţia de nestăpânit din România şi potrivit ei a hotărît. Părerea sa personală este că Fuhrerul şi Cancelarul continuă să persiste în prejudecăţi faţă de România datorită evenimentelor din 30 Noembrie.

Este fals să se facă însuşi Fuhrerul şi Cancelarul Reichului răspunzători de evenimentele dela 30 Noembrie, aşa cum fac unele cercuri iresponsabile, tot aşa de greşit este să se facă afirmaţia că Franţa, Anglia sau chiar Rusia au avut vreun amestec în această chestiune. Francezii nu ar fi ştiut absolut nimic de aceste măsuri.

***- Stelzer"*.**

Aceeaşi declaraţie repetă Gafencu şi Ministrului plenipotenţiar Fabricius, cum rezultă din raportul acestuia către Ministerul de Externe, Doc.280 Nr.1945/435586-587 din 2 Febr.1939:

"Ministrul de Externe Gafencu m'a rugat să vin la el imediat după sosirea mea şi înainte de plecarea sa la Belgrad, şi mi-a repetat asigurarea dată deja însărcinatului de afaceri, că regele şi guvernul României doresc sincer să conlucreze cu Germania. I-am explicat, cum am făcut deja faţă de înaintaşul său în serviciu, Comnen, de ce evenimentele dela sfârşitul lui Noembrie, imediat după vizita regelui la Brghof, au trebuit să provoace o serioasă indispoziţie în Germania. El lăsa impresia că nu respinge interpretarea noastră, a contestat însă influenţa jidovească. Garda de Fier a reluat în absenţa regelui, lupta prin acte de teroare. Statul a reacţionat la aceasta. În lupta contra vechilor parlamentari ca şi contra naţional-ţărănistului Iuliu Maniu şi a liberalului Dinu Brătianu pe de o parte, şi contra Gărzii de Fier, pe de alta, guvernul a rămas victorios. Din păcate a curs sânge, însă numai după ce Garda de Fier a început cu aceasta. Gafencu crede că guvernul rămâne stabil şi că Frontul naţional român se va putea dezvolta ca forţă purtătoare a Statului.

Gafencu a rugat să tragem o linie peste cele întâmplate, mai ales că în urma dispoziţiilor sale presa românească se poartă absolut corect faţă de Germania şi a întrebat dacă putem face propuneri pentru îmbunătăţirea relaţiilor. I-am răspuns că încrederea este zdruncinată; dar dacă România duce o politică clară contra jidovimii internaţionale, înlătură jidanii din presă, încetează în sfârşit să facă intrigi contra lui Conradi şi Schickert, s'ar putea vedea cu aceasta un pas de apropiere din partea noastră. În orice caz iniţiativa ar trebui acum să pornească din partea României şi să arate rezultate pozitive.

Am discutat apoi în fond chestiunea Shickert în sensul ordinului din 21 Ianuarie P.644. Mi-a promis să primească pe Schickert în audienţă. Ceea ce cere dela el este o colaborare pozitivă în interesul unei înţelegeri.

Fabricius

În treacăt remarcăm că, cu o săptămână înainte de facerea raportului, la 26 Februarie 1938 a fost împuşcat de poliţie - ca un câine - profesorul Vasile Cristescu, Vicepreşedinte al Partidului *"Totul pentru Ţară"* , dar Fabricius, care se dovedeşte atât de presant pentru încetarea intrigilor *"contra unor persoane ca, Conradi şi Schickert"* nici măcar că aminteşte de acest asasinat odios de organele de stat.

Elementul cel mai surprinzător al acestor documente îl constituie faptul că aceeaşi teză a lui Carol o pledează şi Gheorghe Brătianu, cum rezultă din *"Aufzeichnung des Vortragender Legationsrat Heinburg* (Pol.Abt.) Doc.282 Nr. 169/82493-494:

"Dl. George Brătianu mi-a comunicat, cu ocazia vizitei sale de astăzi la mine, următorele: El a sosit ieri dimineaţă aici şi după masa aceleiaşi zile chiar, a fost primit în audienţă de Mareşalul Goering. Această audienţă a fost pregătită de prietenul său Constantinescu... Mâine seară se va întoarce la Bucureşti şi regretă de data aceasta, din cauza puţinului timp ce-i stă la dispoziţie, trebue să renunţe la alte vizite, cu toată plăcerea cu care ar fi cerut o audienţă la Dl. Ministru de Externe.

A venit la Berlin cu mare îngrijorare întrucât se temea că va găsi aici o indispoziţie generală faţă de România. Din conversaţia cu Mareşalul Goering însă, a câştigat impresia că indispoziţia provocată de cunoscutele întâmplări nu se îndreaptă în general, contra ţării. De aceea crede - şi părerea asta a şi exprimat-o - că acum a sosit timpul să se întreprindă ceva pentru îmbunătăţirea relaţiilor germano-române şi că aceasta ar putea să se facă pe tărâm economic. În convorbirea avută cu Dl. Mareşal Goering şi în alta cu Dl. Director de Minister Wohlthat, a promis să constate acum la Bucureşti, cât mai repede cu putinţă, dacă din partea Românilor există o dispoziţie atât de mare pentru negocieri economice într'un cadru mai mare, încât să se poată întreprinde de asemenea negocieri cu perspectivă de reuşită. În cazul că există condiţiile preliminare pentru o reuşită a conversaţiilor - cum el speră - atunci, după părerea sa, ar fi bine dacă Dl. Director de Minister Wohlthat ar veni cât mai repede posibil la Bucureşti. El va avea atunci grije ca, după sosirea sa imediat, Dl. Wohlthat să poată avea o convorbire cu regele şi apoi să intre în legătură cu miniştrii de resort. Asupra rezutatului convorbirilor sale va înştiinţa imediat pe Dl. Mareşal şi pe Dl. Director de Minister Wohlthat.

Dl. Brătianu a adus apoi vorba încă despre vizita regelui la Fuhrer şi despre evenimentele survenite imediat după reîntoarcerea regelui. El a spus că i s'ar părea că aici nu suntem exact informaţi de cele ce se petreceau în România în timpul absenţei sale, în special că Garda de Fier ar fi comis acte de teroare. La înapoiera sa i s'ar fi raportat, şi desigur într'un fel care l-a impresionat peste măsură, încât apoi s'a ajuns la cunoscutele executări prin împuşcare.

Dl. Brătianu a vorbit apoi pe scurt despre remanierea de guvern din România făcută de curând. Este de părere că în chestiunile economice germano-române se va putea lucra bine cu ministerul acum competent în chestiunile economice".

Heinburg

Nici Gheorghe Brătianu - considerat om corect - n'a schiţat nici un semn de protest pentru asasinarea colegului şi prietenului său Vasile Cristescu. După ce a invocat alibiul *"teroare legionară"* pentru justificarea crimei comise de Carol, a vorbit de *"Wirtschaftsfragen"* şi bunele lor perspective de prosperare!

Aşa s'au puratat *"prietenii naţional-socialişti"*. Aşa s'au comportat politicienii români, duşmani sau *"prieteni"*. Toţi au târguit moartea Căpitanului spre a-şi face *"interesele"* economice sau politice, şi până la sfârşit şi-au primit, într'un fel sau altul, răsplata meritată de scurtimea lor de vederi şi micime sufletească.

• Textele de mai sus sunt reproduse după "Orientări pentru legionari" Nr.14, Erding / Bavaria, Noembrie 1958.

Cruci dărâmate

Ploaia începută cu o seară înainte continuase și noaptea. Apa cerului mai picura încă, în dimineața mohorîtă a sfârșitului de toamnă a lui 29 Noembrie 1938.

Lumina din închisoare era de înserare, becurile electrice, sărmane în vați, nu reușeau să alunge întunericul, mai rău îl întristau. N'aș ști să precizez, dacă sub influența vremii, sau a subconștientului prevestitor de rele, eram toți țăcuți. Ne vedeam de treburile zilnice, să le zicem gospodărești, ca măturatul, spălatul și ștersul prin celule, ca și căratul apei, ca niște automate cu arcurile slăbite din întors, lipsiți de vlaga începutului, când în sala de jos a intrat comandantul temniței. În mână ținea o hârtie împăturită. Ne-a poftit să trecem în ușile celulelor respetive, a desfăcut hârtia și a început să citeze nume: Niculae Constantinescu, Doru Belimace, Caranica, Caratănase, urmând ceilalți nouă.

Nu știam la ce nume se va opri și fiecare aștepta să-l audă și pe al lui. După al ultimului decemvir însă, căpitanul Iliescu a făcut o pauză, a împăturit la loc hârtia și a spus:

- *Cei strigați își fac bagajele, gata de transport. Fiecare va lega, la al său, un carton cu numele și pronumele, ca bagajele să nu se încurce, să se știe cui aparțin. Bagajele vor fi lăsate în celulele fiecăruia și vă vor fi expediate, după ajungerea la destinație, cred că mâine cu trenul. În camionul în care veți fi transportați nu mai este loc și pentru bagaje. Aveți voie să luați câte un prosop și cele necesare pentru spălat.*

La întrebarea: *"Unde vom fi duși?"*, Căpitanul Iliescu a răspuns că nu știe, dar bănuia că la Jilava. Apoi s'a desprins cu greu din mijlocul legionarilor care-l înconjuraseră, năpădindu-l cu întrebări. Între timp, ordonase plutonierului de serviciu să lase liberi pe cei care plecau și să ne închidă în celule pe ceilalți. După plecarea lui, închisoarea zumzuia ca un stup de albine, turburate prin intrarea unui dușman. Cei lăsați liberi trebăluiau agitați la facerea bagajelor, dar le lipsea răbdarea să le termine, își întrerupeau mereu lucrul, chemați la vizete de cei închiși, când nu o făceau din propria lor dorință de a mai spune sau întreba câte ceva.

Nu știam ce să mai credem; vestea ne năucise, comentam evenimentul prin vizete. Ne gândeam că măsura nu putea fi decât gravă, foarte gravă! Dar chiar la posibilitatea uciderilor nu ne puteam opri!

Pedeapsa cu moartea nu încăpuse încă în legislația românească și la omoruri fără judecată, se ajunsese extrem de rar și numai pretextându-se o încercare de evadare de sub escortă. De data aceasta, cei transportați, erau prea numeroși ca să se poată pretinde o încercare de evadare în masă cu uciderea tuturor. Mereu acea nenorocită și neputincioasă logică bazată pe credința în legalitate! Nu vroiam să ne obișnuim cu ideea că legalitatea nu mai funcționa și pentru noi!

În frământări de tot soiul, ziua s'a scurs, s'a înserat, a venit întunericul. Ploaia măruntă și rece continua.

Din toată gherla numai Țâlnaru și Livezeanu aveau celulele cu ferestrele spre curtea din față, putând observa mișcările din spre birouri. Cu mâinile încleștate pe zăbrele, Țâlnaru era de veghe. Deodată îi auzim glasul speriat, răsunând peste zgomotul închisorii. Chema pe Clime: *D-le inginer, D-le inginer.*

La răspunsul acestuia, Țâlnaru îi anunță că-l duc și pe Căpitan. Nu ne venea a crede că auzisem bine. Lucrul căpăta cu totul alt sens, mult mai cutremurător.

- *De unde știi?*, i-a strigat Clime prin vizetă, cu glasul întretăiat de emoție. Țâlnaru răspunse nervos, că-l văzuse dela fereastră, traversând coridorul dela celulă spre cancelarie, excortat de jandarmi și îmbrăcat de drum, cu căciula pe cap și un pled pe braț.

Un plutonier necunoscut a intrat jos și a strigat celor treisprezece să fie gata. Băieții, unul după altul, au trecut pe la vizetele fiecăruia pentru a-și lua rămas bun. În ultimul lor cuvânt adresat nouă, presimțirea morții le înmuiase glasurile până la duioșie. Ne-au repetat, cam la toți, aceleași cuvinte. În acel moment, mi-a trecut ca un film prin fața ochilor imaginea din acea celebră pictură care arată despărțirea nobililor ce plecau la ghilotină, în timpul revoluției franceze, de confrații care rămâneau, în așteptarea rândului la moarte, pentru una din zilele următoare. Situațiile erau fioros de identice!...

Mâinile odată lipite în strânsoarea unui rămas bun, ni s'au desprins greu!

Păstrez și voi păstra în minte acele fețe tinere și luminoase de Arhangheli. Pot fi considerați drept criminali de către toate cutrele de politicieni nevolnici și de rămășițele acestora. Pentru noi au fost și rămân Mucenici. Istoria cinstită, care se va scrie cândva, lipsită de pasiuni și de falsele prejudecăți ale interesaților prezentului, cu pretenții de moralitate, le va da și lor dreptate.

M'am desprins greu de fiecare, dar mai ales de Caratănase, Doru Belimace și Iosif Bozântan, ultimul plecat din viață neprihănit trupește, cum era și sufletește. De ei mă legaseră și numeroase trăiri legionare, mai mult decât de ceilalți.

După ce, urmăriți de privirile noastre, părăsiseră toți sala de jos, m'am repezit la fereastra celulei, căci dincolo de grădinile caselor care se megieșeau cu închisoarea, ducea drumul spre oraș și București.

Am auzit bâzâitul motoarelor puse în mișcare și apoi am zărit luminile farurilor, care-și oscilau în noapte fâșiile de raze argintii prin hârtoapele străzii rău pavate. Dar umbrele din camion nu le-am putut deosebi una de alta, depărtarea era prea mare și întunericul la fel.

M'am trântit pe pat cu fața în jos, ca în copilărie când eram necăjit și, ca atunci, am plâns. Mă gândeam la Căpitan și la cei duși cu el. Dar mai ales la el. Nu măsurasem niciodată cât îl iubeam, dar îl găseam mereu prezent în gânduri, suflet și tot eul meu. Atâta tot! Și încă ceva. Prin el se revărsase peste mine cuvântul legionar, ca și peste atâția, pentru prezent și generații! Din lumina lui se vor capta energiile necesare pentru reînvierea României! Căpitanul a fost adevărul așezat dincolo de minciună, ca farul deasupra mării, pe care nu-l mai atinge nici valul cel mai înalt. S'a lăsat omorît prin voia lui, când, câteva luni mai devreme, ar fi putut ataca și învinge! N'a făcut-o în grija Țării, ca să nu fie turburată și primejduită. A preferat să se lase înlănțuit. Mai târziu a refuzat să fugă când totul fusese preparat și o putea face! De ce? A sperat că poporul românesc, dându-și seama de marea lui jertfă, se va maturiza, luând cunoștință de misiunea istorică ce i-a fost hărăzită în lume și va ști să se jertfească la rândul său, când va veni vremea să o facă!

Dar după consumarea faptului, Națiunea, ca un corp lipsit de nervul vital, nu s'a mișcat, nedându-și seama de ceea ce pierduse! Războiul următor n'a fost purtat cu abnegația și energia care i se datora, cum ar fi fost purtat trăind Căpitanul! Pătura conducătoare, atât dela guvern cât și din opoziție, roasă de ambiții personale, nu a înțeles rostul războiului și mai puțin însemnătatea lui pentru existența nu numai a Țării dar și a Neamului, precum și a lor înșiși ca indivizi. S'ar putea, și cred, că viitorul va cere românismului noi jertfe. Abia atunci își va da seama ce au însemnat învățăturile Căpitanului și ce va mai fi să însemneze și în viitor!

Virgil IONESCU

Declarația maiorului Dinulescu (Comandantul echipei de asasini)

"Intr'o zi am fost chemat de către fostul Președinte de Consiliu, Călinescu. În cabinetul lui de lucru se găsea și Generalul Bengliu, Comandantul Jandarmeriei. Călinescu mi-a declarat atunci că, pentru motive politice, Codreanu și 13 adepți ai lui trebuiau să fie uciși; aceasta ar fi fost și dorința Regelui. În ziua de 29 Noembrie 1938, la orele 10 seara, Codreanu și camarazii lui au fost scoși din închisoare dela Râmnicu Sărat, unde erau închiși și au fost puși într'un camion. Legionarii au fost puși în așa fel ca să poată vedea numai înainte, fiind în același timp legați cu brațele la spate. Ei nu puteau face nici cea mai mică mișcare; erau chiar constrânși să stea continuu cu capul în sus.

Înapoia fiecăruia din ei stătea un jandarm. Eu m'am așezat lângă șofer. Se călătorea pe șoseaua dintre Ploești și București, când - în zorii zilei de 30 Noembrie, după ce am dat semnalul fixat, cu lanterna - jandarmii au scos din buzunar o sfoară (frânghie), pe care au strâns-o în jurul gâtului legionarului ce stăteta în fața fiecăruia dintre ei. În felul acesta Codreanu și cei 13 camarazi ai lui au fost sugrumați, în timp ce mașina își continua drumul în plină viteză. Puțin după aceea am ajuns la București, de unde ne-am îndreptat către fortul Jilava, în interiorul căruia era săpată, deja de trei zile, o groapă mare.

După ce camionul a intrat în Fort, asupra cadavrelor strangulate s'a tras - în urma ordinului primit dela Primprocurorul militar Col. Zeciu - câte un foc de revolver sau de pușcă; apoi un medic militar constată moartea tuturor legionarilor transportați de noi. Cadavrele au fost aruncate în groapă. Eu imediat am declarat celor 14 jandarmi că ceea ce făcuseră fusese dispus de Curtea Marțială și că a fost o datorie patriotică importantă.

S'a aruncat pământ în groapă, însă a doua zi cadravele au fost desgropate și purtate într'o altă groapă. Asupra lor s'au vărsat multe sticle de acid sulfuric, apoi au fost acoperite cu pământ, iar deasupra s'a turnat o placă grea de ciment. Jandarmii deși involuntar, au trebuit să iscălească actele de deces, în care se spunea că cei 14 legionari au fost împușcați pentrucă încercaseră să fugă de sub excortă. Fiecare jandarm a fost răsplătit cu 20.000 de lei...

Justiția a reabilitat memoria Căpitanului

Sentința de condamnare a Tribunalui Militar al Corpului II Armată a fost declarată fără valoare. Reproducem cu titlu de document sentința de revizuire a Procesului Căpitanului, nu pentru a arăta infamia comisă prin condamnarea *"pentru trădare"* împotriva lui - de nevinovăția sa fiind toată lumea convinsă - ci pentru a arăta reabilitarea justiției românești.

În completul Înaltei Curți de Casație, compus din: Prim Președinte, Dl. G.D. Lupu, D-nii Președinți de secțiuni, Cihodaru, T. Macri, M. Mogoș și Titu Magheru și după rechizitorul D-lui Procuror General D. Coman Negoescu:

După deliberare, Înalta Comisiune, în urma deciziunii Nr.1/940 a Comisiunii pentru revizuirea proceselor politice, făcând în cauză aplicațiunea articolului 4 din Decretul-Lege Nr.3326 din 1940 și a articolului 508 procedură penală, declară fără valoare sentința Tribunalului Militar Secția I-a a Corpului II Armată, prin care fusese condamnat Corneliu Z. Codreanu, reabilitează memoria defunctului și ordonă publicarea deciziunii în Monitorul Oficial și într'un ziar ce se va indica de D-na Elena Corneliu Z. Codreanu, soția defunctului".

Cinicul comunicat al autorităților statului

"In noaptea de 29-30 Noembrie crt. s'a făcut un transfer de condamnați dela închisoarea Râmnicu Sărat la București, Jilava. În dreptul pădurii ce corespunde Km.30 de pe șoseaua Ploești-București, pe la orele 5, automobilele au fost atacate cu împușcături de necunoscuți care au dispărut și în acel moment, transferații profitând de faptul că transportul se făcea în automobile Brek tip jandarmi, deschise și pe timp de noapte cu ceață deasă, au sărit din mașini, îndreptându-se cu vădită intenție de a dispare în pădure. Jandarmii după somațiile legale au făcut uz de armă.

Au fost împușcați: Corneliu Zelea Codreanu, condamnat la zece ani muncă silnică și șase ani interdicție. Constantinescu Nicolae, Caranica Ion, Belimace Doru, autorii asasinatului comis asupra lui I.G. Duca, condamnați la muncă silnică pe viață. Caratănase Ion, Bozântan Iosif, Curcă Ștefan, Pele Ion, State Gr. Ion, Atanasiu Ion, Bogdan Gavrilă, Vlad Radu, autorii asasinatului comis asupra lui Mihail Stelescu, condamnați la muncă silnică pe viață. George Ștefan, Trandafir Ioan, condamnați la câte 10 ani muncă silnică, pentru asasinat asupra lui Stelescu.

Atât Parchetul Militar al Corpului II Armată, pe teritoriul căruia s'a întâmplat cazul, ca și parchetul civil, fiind înștiințate, au venit la fața locului și au constatat în mod oficial moartea celor numiți mai sus, de către un medic, prin încheiere de proces verbal.

A autorizat înmormântarea cadavrelor, rămânând mai departe în cercetarea cazului.

Comandantul militar, după propunerea parchetului și pentru motive de ordine publică, a aprobat înmormântarea să se facă la subcentrul militar Jilava, fapt ce s'a execuat în dimineața zilei de 30 Noembrie a.c., prin îngrijirea închisoarei militare Jilava".

Instigația la crimă

N. Iorga: *"Vă e frică de niște copii? Eu, l-am întrebat pe colonelul Boyle: 'Cum ai reușit D-ta singur să salvezi în 1917 toată colonia română din Odesa?'... Mi-a răspuns: 'Domnule Profesor, eu sunt Canadian și vânător. La noi, în Canada, vânatul cel mai periculos este lupul... Vânătorul bun observă mai întâi care este lupul care conduce haita și nu se ocupă decât de el. Ochește între ochi și trage"...*

Armand Călinescu: *"Lungă întrevedere cu Gavrilă Marinescu la mine acasă... El nu merge la Parlament, nu merge nici la Consilii decât spre a i se da aprobarea. Apoi, să fie lăsat să lucreze liber. S'a primit propunerea. Are de gând să suprime pe Codreanu și vreo 30 de gardiști principali"...*

Trecerea la acțiune

Armand Călinescu: 13 Noembrie (1938) Convorbire cu Urdăreanu. Codreanu și Maniu. Eu nu la Maniu.

Concluziile lor la final

Virgil Gheorghiu, reporter: În aceeași dimineață, profesorul Iorga participă la o ședință a Academiei Române. Academicianul Gheorghe Ionescu Sisești a făcut o relatare detailată a asasinatului comis în timpul nopții. Academicienii au ascultat uluiți. Numai Iorga a luat cuvântul. A spus: *"S'a procedat cu stângăcie. Cu foarte multă stângăcie"*. Acesta a fost discursul funebru al lui.

G.I. Duca: *"Abia înapoiat în țară, suveranul a hotărît să lovească în plin și astfel inscenând o încercare de evadare a căpeteniilor Gărzii, fiind transportați dela închisoarea Râmnicul Sărat, unde se aflau deținuți, după ultimele evenimente, i-a ucis pe toți, până la ultimul om. Fără îndoială că nu doream moartea nimănui, spuneam la aflarea acestui măcel, dar asemenea criminali și-au meritat moartea cu prisosință".*

Epilog

După Decembrie 1989, era de așteptat ca adevărul despre crimele dictaturii regale și ale celei militare să fie făcute cunoscut țării. În realitate, criminalului Armand Călinescu i se ridică statui și nume de bulevarde. Solidaritatea în crimă continuă...